

תשובה חיובית פירושה: נסיגה לגבול ה-4 ביוני תשובה שלילית פירושה: מלחמה גלויה עם ארה"ב

פשיטת הרגל

פית היו השטחים — היתה זו פשיטת רגל מהדרגה הפלילית. ההודאה הפומבית בפשיטת הרגל של ממשלת ישראל, היתה הודעת הממשלה, שפורסמה בתום דיוניה ביום הראשון השבוע. זו היתה ההודעה, שגם תמורת הסכם שלום אין ממשלת ישראל מוכנה לשוב אל קווי שבינת הנשק מה-4 ביוני 1967. בניגוד להודאה הפומבית שכבר ניתנה,

סכום הנכסים שבידה; היא נרשמה לפרוע חובות שלא יכלה לפרעם. מכיוון שהיא הגיעה למצב זה בדרכי מירמה — כשהיא מניסה לאחז את עיני העולם ואזרחי ישראל גם יחד, שיעדה האמיתי הוא השלום בעוד שמטרתה הסודית

אותה חברה היו צפויים לכליאה מאחורי סורג וברז, מכיוון שפשיטת הרגל שלהם נעשתה במירמה. למרבית המזל אין פקודת החוק האזרחי חלה על פשיטת רגל מדינית. אבל זאת היתה המשמעות של המצב אליו נקלעה הממשלה: סכום ההתחייבויות שלה עלה על

משלת ישראל פשטה את הרגל. היא עשתה זאת בצורה אומללה, מדכאת ומעוררת רחמים. אילו היתה חברה פרטית פושטת את הרגל מבחינה כלכלית, בדומה לפשיטת הרגל המדינית של ממשלת ישראל, קרוב לוודאי שלא היו מסתפקים במינוי כונס נכסים כדי לחסל את עסקי החברה. מנהלי

7 הנסיגות של אל-סאדאת

בנימין הדוי: אבל לא כפוף לווסו ישראלי, אדוני.
אורי אבנרי: אבל לווסו אמריקאי, אם אינך סומך על אמריקה — לא נשאר לך עוד על מי לסמוך היום בעולם.
בנימין הדוי: אנו ישראלים, לא אמריקאים.
מנחם יריד: אנחנו צריכים לסמוך רק על עצמנו.
אורי אבנרי: אולי.
שיהיה נא ברור: אינני טוען שיש לקבל ניסוח מצרי או הצעות מצריות. אינני מופיע כאן כנציג נשיא מצרים. אני אומר: יש כאן נסיגה מצרית מדינית. לכת מן העמדה שנקבעה עליי עבד אל נאצר, ותפקידו הוא לנצל את הנסיגה הזאת, ולהשיב עליה עכשיו ביוזמה שלנו, שתהיה מנוסחת עליידנו, על פי האינטרסים שלנו.
שמואל תמיר: בעיניך גם ההצעה המצרית הן קודמת היתה כשרה וטובה.
אורי אבנרי: אני אומר שגם בראיון המרחיק לכת ביותר שנתן עבד אל נאצר בפברואר 1970, ל"עיתונאי אריק רולו, הוא לא הסכים לדבר כזה (כוח בינלאומי לצמיתות בשארם אל שייך, שניתן להרחיקו רק בהסכמת האמריקאים).

פיתרון הבעייה הפלסטינית

(1) ולבסוף אומר נשיא מצרים, ואני מציע לכנסת לשים לב לדבריו...
יוחנן בארר: מתי זה ייגמר?
בנימין הדוי: אתה שומע: נשיא מצרים מדבר.
אורי אבנרי: בזמן האחרון מצטיין חבר הכנסת בדר בחוסר סבלנות.
הנקודה הזאת מההה, אולי, את הנסיגה מרחיקת-לכת ביותר בעמדת מצרים.
הוא נשאל — ואין ספק שהוסכם מראש על נוסח שאלה זו: "האם אתה רואה כפיתרון לבעייה הפלסטינית תשלום פיצויים לפליטים ועריכת מישאל עם בגדה הדרבית ובעזה, כדי לברר אם רוצים הם במדינה נפרדת, פלסטינית, הקשורה עם ירדן, או בחזרה לירדן?"
על כך אומר נשיא מצרים: "זה מצלצל כדרך סבירה לפתור את הבעייה — פיצויים ומישאל עם".
לא "שיחרור פלסטיין", לא חיסול מדינת ישראל, אפילו לא שיבת הפליטים.

לפי הניסוח הזה: פיצויים לפליטים, והחלטה אם הם רוצים להקים בשטחים המוחזקים מדינה פלסטינית או לא.
יוהר הררי: איך אתה מסביר את השינויים האלה? למה אינך עונה?
אורי אבנרי: יש כאן יוזמה היסטורית, שינוי היסטורי של העמדה הערבית.
אם הממשלה תתעלם מהמהפכה שחלה, אם תגיב בהיסטריות נפחית של אמירת "לא", עור לפני הכנת הדברים — הרי במקום פתירת יוזמה ישראלית חיובית היסטורית — תכוא כפיית המעצמות. ייפפו עליה את הדברים, ואנו נלך לקראת שלום כפוי.

(2) "חלק מחווה השלום". אומר הנשיא אל-סאדאת, "היתה השלמות והעצמאות של כל מדינה במרחב, ובכלל זה ישראל".
עד כמה שידוע לי, זוהי הפעם הראשונה שממשלת מצרים סוטה מהנוסחה "כל מדינות המרחב".
רק לפני שבוע עמדה ראש ממשלת ישראל על במה זו והתלוננה, שבדבריה על עצמאות וריבונות של כל מדינות המרחב משתמטת ממשלת מצרים מלהזכיר את שם ישראל כי מפורש. והנה, זו הפעם הראשונה שנאמר כי פירוש: "ובכלל זה ישראל".

(3) אומר הנשיא אל-סאדאת: "הסדר כולל לכל השטחים שנכבשו בשנת 1967".
שימו לב: הוא לא אומר "נסיגה כוללת", אלא "הסדר כולל".
בחירה זו כמילה "הסדר" במקום "נסיגה" יש בה שינוי מהותי חשוב ביותר. לא כמיקרה בחר הדיפלומט המצרי במילה זו — בפעם הראשונה, עוד כמה שידוע לי.

(4) בהתייחסו לאפשרות, של שינויים בשאר הגבולות — לא בגבול ישראל-מצרים, אלא בשאר הגבולות, על הארצות הנוגעות בדבר להחליט על כך בעצמן.
בפעם הראשונה יש כאן נסיגה מפורשת מן הניסוח הקלאסי של הנשיא עבד אל נאצר, שישראל חייבת לסגת מכל השטחים שכבשה, גם לאורך גבולות ירדן וסוריה.
בפעם הראשונה ניתן כאן היתר מפורש ל"חוסיון להשלים עם שינוי הגבולות שלו. זוהי נסיגה מהותית חשובה!

שייט בתעלה ובינאום שארם

(5) כאשר שאל אותו המראיין אם השייט החופשי בתעלת סואץ כולל גם את אוניות ישראל, השיב הנשיא אל-סאדאת: "הדבר נאמר בצורה ברורה ומפורשת".
שימו לב: בצורה ברורה ומפורשת! הוא אמר זאת שבוע אחרי שגולדה מאיר התלוננה מעל דוכן זה שכל הצהרות מצרים על הדיפלומט שייט בסואץ משתמטות מלהזכיר את ישראל.
(6) לגבי שארם-אל-שייך אמר אל-סאדאת: "כוח בינלאומי של ארבע המעצמות או של אומות אחרות, שאפשר יהיה להרחיקו מסארם-אל-שייך רק אם ארבע המעצמות יסכימו לכך פה אחד".
דחינו: כוח בינלאומי הכפוף לווסו אמריקאי.

בנאומו בכנסת ניתח אורי אבנרי את הראיון שהנשיא אנוואר אל-סאדאת כלהלן:
אורי אבנרי: מיפנה גדול אירע בשמונת הימים האחרונים. העולם ממתין לתשובת ישראל על המהפכה שאירעה. תחת זאת שמענו עכשיו נאום מגומגם. ואם יש אדם המסוגל לגמגם כשטף מילולי, הרי זה השר אבא אבן.
מתקרב סופה של תקופת טיפית-המוח, ומתקרב רגע האמת.
הציבור חייב לדעת שמזדקרת במלוא חרי-פותה השאלה היסודית: האם אנו רוצים כי שלום בלי שטחים, או שטחים בלי שלום?

קטע מראיון אל-סאדאת ב"ניו-וויק"

השאלה אינה אם הגבולות יהיו מוסכמים, אדוני שרה-חוקן. השאלה היא: היכן יהיו הגבולות המוסכמים? האם מוכנה ממשלת ישראל להסכים לגבולות שעל פיהם ייתכן כיום שלום?
הציבור חייב לדעת שעל פמך הגבולות של תוכנית רוג'רס — ייתכן שלום מדי. הציבור חייב להכריע אם הוא רוצה בשלום על פי גבולות תוכנית רוג'רס, או לא.

מצרים מוכנה ל"שלום-אמת"

הראיון של נשיא מצרים בשבועון ניו-וויק הוא היסטורי, כי הוא מהדהד נסיגה רשמית וטוטאלית מכל שלושת הלאחים של חרטום.
בראיון זה יש שבע נסיגות מרחיקות-לכת מן העמדה המצרית עד כה.
ואלה הם שבעת העקרונות החדשים של מדיניות קאהיר, כפי שבוטאו באותו ראיון:
(א) הנשיא אל-סאדאת אמר: "אם הם (הישראלים) רוצים בשלום-אמת, גם אנו מוכנים לזה, ויותר מזה".
עד כמה שידוע לי, זוהי הודעה מפורשת ראשונה של ראש מדינה ערבית, שהוא מוכן לשלום-אמת.